Google Maps Asheville Regional Airport, 61 Terminal Dr #1, Fletcher, NC 28732 to 1965 Blackthorn Trail, Sevierville, TN 37876

הל' ארור

אדר א' תשפ"ב

דינין דברכת שהחיינו

א) מ"ב (רכ"ג טו)
ב) פרי מגדים ס"ת מ"ד
ג) הערות דשו"ת ס"ר כ"ה
ד) הערות דשו"ת ס"ר כ"ג

פרי מגדים (מורא דהיראת דשו"ת ס"ר תקנ"ו)

123) והרוצה לעשות סעודה ולברך 'שהחיינו' לרגל הגיעו לגיל שבעים, כמובא בפמ"ג (סי' תמד משב"ז ס"ק ט) בשם החוות יאיר [ואף שהפמ"ג עצמו נשאר בצ"ע עליו, יכול לכל הדעות לקחת פרי חדש ולברך עליו 'שהחיינו'], ויום הולדתו חל בבין המצרים, דעת הגר"נ קרליץ (גליון מים חיים מס' 89) שימתין לשבת ואז יברך 'שהחיינו'. שכיון שהברכה היא על מה שזיכהו הקב"ה להגיע עד "גיל כזה, וכל יום הוא חסד מהקב"ה, אם כן זמן הברכה הוא גם בשבת שלאחר יום הולדתו, ולכן לכתחילה יכול להמתין מלברך 'שהחיינו' עד השבת.

הערות דשו"ת ס"ר כ"ה

[משנ"ב שם]

מִצְוָה עַל הָאָדָם לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה בְּיוֹם שֶׁנַּעֲשָׂה בְּנוֹ בַּר-מִצְוָה[12] כְּיוֹם שֶׁנִּכְנָס לְחֻפָּה[13] וכו', דְּעַכְשָׁו נַעֲשָׂה אִישׁ-יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּצְטַוָּה בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה[14] וְאִם הַנַּעַר דּוֹרֵשׁ[15] הֲוֵי סְעוּדַת-מִצְוָה[16].

12) ואם נולד בבין השמשות, כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ד סי' כו) שכיון שמספק חייב בכל המצוות כבר מהיום הקודם, יש לשמוח ביום זה.

13) וסמך לדבר, כתב הקצות השלחן (שם ס"ק טו) על פי המשנה (תענית פ"ד מ"א) ש"ביום חתונתו" זהו מתן תורה, ויום מתן תורה של האדם הוא כשנעשה בר מצוה ומתחייב בכל המצוות. והביא שם בשם השו"ע הרב (מהדו"ב סי' ד, ומקורו מזוהר חדש פר' בראשית יד) שעיקר כניסת הנפש הקדושה באדם היא ביום י"ג לזכר וי"ב לנקבה.

וביום שנכנס לעול מצוות, כתב הכף החיים (ס"ק יב) שטוב ללבוש בגד חדש או לאכול פרי חדש ולברך 'שהחיינו', ולכוון לפטור בברכה על כך שנכנס בעול המצוות, וגם הבת תעשה כן כשנכנסת לעול מצוות, אף שאין עושים לה סעודה. וכעין זה דעת הגרש"ז אויערבך (הליכות

הערות דשו"ת ס"ר כ"ג

28) ועל קידושי אשה, כתב הערוך השלחן (ס"ד) שבשעת אירוסין אין לברך משום שאין השמחה שלימה עדיין, ובשעת הנישואין אין לברך, שכבר נגמר הדבר בשעת האירוסין. וכיון שבדורות הראשונים לא בירכו, אף כיום שהאירוסין והנישואין נעשים יחד אין מברכים [וראה בפתחי תשובה אהע"ז סי' סג ס"ק ד].

וחתן הקונה טבעת על מנת ליתנה לכלתו, כתב בשו"ת אגרות משה (אהע"ז ח"ד סי' פד אות ב) שיש לו לברך 'שהחיינו', מפני שיש לו הנאת תשמיש בזה שנותן אחר כך לכלתו. מאידך, דעת הגרי"ש אלישיב (וזאת הברכה עמ' 168 אות ה) שאין לחתן לברך 'שהחיינו' בקניית הטבעת. וכשנותנה לכלתו, דעתו שם שתברך 'שהחיינו'. מאידך, דעת הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה תפלה פכ"ג ארחות הלכה הע' 70) שאין לכלה לברך 'שהחיינו' בקבלת הטבעת, שהרי כתב הכף החיים (ס"ק כ, וכן מבואר בשו"ע הרב סדר ברכת הנהנין פי"ב ס"ה) שנוהגים להקל ולא לברך על תכשיטי כסף או זהב, וכן על כלי תשמישי בית [מלבד בגדים, שנהגו לברך], ובפרט שיש פוסקים שאין לברך על מתנות שנותנים לחתן וכלה, כיון שהן כחוב בין המחותנים [ראה בביה"ל (ד"ה בנה) ובמשנ"ב (ס"ק יט)].